

## Voorbeelddraaiboek praktijkgericht onderzoek

### Toelichting draaiboek

In dit draaiboek zijn twee vormen van praktijkgericht onderzoek verwerkt: Lesson Study en individueel praktijkgericht onderzoek. Zoals je misschien is opgevallen start dit draaiboek bij jaar 2 en niet bij jaar 1. Dit komt doordat het doen van praktijkgericht onderzoek veel tijd vraagt van startende leraren. In jaar één komt veel op de startende leraar af en heeft de leraar veel tijd nodig voor het primaire proces, bijvoorbeeld met orde houden in de les en het maken van lesvoorbereidingen. Praktijkgericht onderzoek moet dan ook enkel ingezet worden als de startende leraar hier klaar voor is.

Er is gekozen om Lesson Study eerder plaats te laten vinden (jaar 2) dan individueel praktijkgericht onderzoek (jaar 3). Deze keuze is gemaakt omdat Lesson Study een traject is dat je samen aangaat. De startende leraar staat niet alleen voor keuzes en kan veel leren van (ervaren) collega's. In jaar drie kan de startende leraar vervolgens zelf praktijkgericht onderzoek doen, hierbij wordt hij of zij ondersteund door drie begeleidings- en uitwisselingsbijeenkomsten

Jaar	Maand	Activiteit	Doel/beschrijving
2	Januari	Lesson Study bijeenkomst 1	<ul style="list-style-type: none"><li>- Kennismaking met lesson study: wat hoe en waarom: vragen n.a.v. introductiefilmpje</li><li>- Inventariseren verwachtingen: wat moet het traject voor jou opleveren? Wanneer tevreden?</li><li>- Uitwisselen "les waar je trots op bent" en bespreken "wat maakt een les goed."</li><li>- Verkennen van thema 's en doel(en) van onderzoeksles</li><li>- Keuze maken voor een thema / doel(en) onderzoeksles</li><li>- Maken van afspraken voor samenwerking en taakverdeling</li></ul>
2	Februari	Vorbereiding Lesson Study bijeenkomst 2	<ul style="list-style-type: none"><li>- Doen van vooronderzoek naar het thema: literatuur, collega's, leerlingen</li></ul>
2	Februari	Lesson Study bijeenkomst 2	<ul style="list-style-type: none"><li>- Bespreken resultaten vooronderzoek</li><li>- Start maken met ontwerpen eerste versie van lesplan van de onderzoeksles</li></ul>
2	Maart	Vorbereiding Lesson Study bijeenkomst 3	<ul style="list-style-type: none"><li>- Werken aan het lesplan van de onderzoeksles</li></ul>
2	Maart	Lesson Study bijeenkomst 3	<ul style="list-style-type: none"><li>- Bespreken van eerste lesontwerp</li><li>- Plan opstellen voor het onderzoek</li></ul>
2	Maart	Vorbereiding Lesson Study bijeenkomst 4	<ul style="list-style-type: none"><li>- Afmaken lesontwerp</li></ul>
2	Maart	Lesson Study bijeenkomst 4	<ul style="list-style-type: none"><li>- Bespreken van het definitieve lesontwerp en plan voor het onderzoek</li><li>- Afspraken maken over het geven van de les: wie, welke klas, wanneer?</li></ul>

Jaar	Maand	Activiteit	Doel/beschrijving
2	April	Vorbereiding Lesson Study bijeenkomst 5	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Afmaken van het definitieve lesontwerp</li> <li>- Geven van de les</li> <li>- Dataverzameling</li> <li>- Kort na het geven van de les (liefst op dezelfde dag) evalueren van de les</li> <li>- Vorbereiden analyse</li> </ul>
2	April	Lesson Study bijeenkomst 5	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Les wordt geanalyseerd met behulp van de verzamelde data</li> <li>- Reflecties naar aanleiding van analyse noteren m.b.v. format</li> <li>- Op basis van de analyse revisie van de les</li> <li>- Afspraken maken over het opnieuw geven van de les en dataverzameling</li> </ul>
2	Mei	Vorbereiding Lesson Study bijeenkomst 6	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Verder werken aan de les</li> <li>- Opnieuw geven van de les door een andere docent, of in een andere klas (bij voorkeur parallelklas; anders zelfde leerjaar, maar schoolniveau hoger of lager)</li> <li>- Dataverzameling</li> <li>- Kort na het geven van de les (liefst op dezelfde dag) evalueren van de les</li> </ul>
2	Mei	Lesson Study bijeenkomst 6	<ul style="list-style-type: none"> <li>- De gereviseerde en opnieuw gegeven les wordt geanalyseerd</li> <li>- Reflecties naar aanleiding van analyse noteren m.b.v. format</li> <li>- Afspraken maken over verslaglegging</li> </ul>
2	Juni	Reflectiebijeenkomst	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Reflectie op het resultaat en het proces</li> <li>- Vorbereiding op delen van de resultaten met team/school/?</li> <li>- Vorbereiden verslaglegging en presentatie</li> </ul>
3	Januari	Bijeenkomst praktijkgericht onderzoek 1	Uiteenzetten praktijkgericht onderzoek, mogelijke onderzoeksthema's inventariseren en noemen, keuze maken.
3	Februari	Onderzoeksopzet schrijven	Doelen en methode voor onderzoek zijn helder. Vorbereiding bijeenkomst 2.
3	Maart	Bijeenkomst praktijkgericht onderzoek 2	Onderzoeksopzet uitwisselen (probleemstelling, onderbouwing, wijze van onderzoek, interventie, oplossing)
3	April	Onderzoek uitvoeren	De startende leraar voert het onderzoek uit
		Conclusies trekken	De startende leraar beschrijft wat de resultaten van zijn/haar onderzoek voor implicaties heeft voor de praktijk. Vorbereiding op bijeenkomst 3
3	Mei	Bijeenkomst praktijkgericht onderzoek 3	Uitkomsten inventariseren en uitwisselen